

Estonian
Business
School

JUHTIMISTEORIID
versus
RIIGI JUHTIMISE PRAKTIKA

Arno Almann

Estonian Business School, professor

Linnade ja Valdade Päevad

15.-16. veebruar 2012

“Täna olen üha rohkem veendunud, et juhtimisteooriate ajastu saab läbi. Selles uues maailmas pole enam endist ruumi suurtele teooriatele ja suurtele kiiretele muutustele. Selles maailmas muutuvad teooriatest tähtsamateks lood tegelikust elust.”

Aavo Kokk: Juhtimisteooriate lõpp. Eesti Päevaleht. 29. mai 2002

Traditsioonilised juhtimise funktsioonid:

- strateegiline ja operatiivne planeerimine
- tegevuste organiseerimine
- organisatsiooni mehitamine
- liikmete motiveerimine
- tegevuste koordineerimine ja kontroll

Probleemid juhtimise praktikas

- mõne juhtimisfunktsiooni domineerimine
- organisatsiooni individuaalsuse (eripära) mitteametamine
- välis- ja sisekeskkonna mõjufaktorite ebapiisav kaardistamine ja hindamine

“Eesti Vabariiki ei ole pikas perspektiivis võimalik nii kallilt pidada. Seetõttu ongi Riigi Pidamise Reform Eesti eduloo jätkamiseks ainus tõsiselt võetav ning seejuures möödapääsmatult vajalik meede.

Riigi Pidamise Reform tähendab (i) valitsemise, juhtimise ja avaliku halduse filosoofia ning kultuuri muutmist, (ii) ühtse valitsemise kontseptsiooni juurutamist ning (iii) haldusreformi, sealhulgas ja eriti haldusterritoriaalse reformi läbiviimist.”

Jüri Raidla. Delfi, 13.oktoober, 2011

Traditsioonilised juhtimisteaduse valdkonnad:

- strateegiline juhtimine
- muudatuste juhtimine
- inimressursi juhtimine
- teadmusjuhtimine
- tulemusjuhtimine

Probleemid juhtimise praktikas:

- Kuidas saavutada integratsioon juhtimisteaduse erinevate valdkondade rakendamisel?

Millest lähtuda juhtimisteooriate valikul?

Selgitada välja võitvad strateegiad antud organisatsiooni jaoks:

- infotehnoloogilised strateegiad/internet
- eri liiki organisatsioonide kommunikatsioon
- valitsemistasandite suhete korraldus
- avalikud suhted
- võrgustumine

Mida õpetab juhtimisteadus?

1. Määratle uurimisobjekt

Mis on kohalik omavalitsus?

Kohalik omavalitsus:

- on riigiga seotud fenomen – seosed on kas territoriaalsed või funktsionaalsed
- on enesekorraldamise õigust omav territoriaalne kollektiiv
- on suhetes keskhaldusega iseseisev
- moodustab omavalitsusorganid
- on juriidiline isik

2. Määratle juhtimisprobleem

Riigi ja kohaliku omavalitsuse suhetekorraldus.

3. Määratle probleemi lahendamise metodoloogiline alus

Riik ja kohalik omavalitsus kui kompleksüsteem.

Jüri Engelbrecht (2010, AKADEEMIA nr 8) esitab komplekssüsteemide olulised tunnusjooned:

- komplekssüsteemid koosnevad paljudest komponentidest, mis on omavahel seostatud ja mõjutavad üksteist; tihti tuleb ette hierarhilisust;
- komplekssüsteemide käitumine on enamasti kirjeldatav mittelineaarsete seostega komponentide vahel (võrdelisus ei kehti);
- komplekssüsteemid võivad ise organiseeruda uuteks struktuurideks uute omadustega, mis pole otseselt tuletatavad komponentide omadustest;
- komplekssüsteemidel võib olla mälu (s.t nad mäletavad, mis juhtus minevikus) ja nad võivad olla kohanduvad;
- komplekssüsteemid on ajas muutuvad ja tihti termodünaamilises mõttes mittetasakaalulised;
- komplekssüsteemide lokaalsed muutused arenevad tihti globaalseks;
- komplekssüsteemide muutused toimuvad tihti korra ja kaose piirimail ning väikesed süsteemi alghäiritused võivad tekitada kõikehõlmavaid muutusi.

Milliseid juhtimisteaduse põhitõdesid ei ole riigi juhtimisel arvesse võetud?

- Riigi ja kohaliku omavalitsuse suhetekorralduse arendamisel pole järgitud süsteemkäsitluse põhimõtteid.
- Riigi juhtimise maakondlik tasand on õiguslikult sisustamata ja ning riigi keskvoimu ning kohaliku omavalitsusega sidumata.
- Juhtimisprobleemi sageli ei sõnastata, selle lahendamise eesmärki ei seata vaid asutakse olemasolevat lammutama.
- Mõistete sisu ei määratleta ning nende erinev sisustamine annab ekslikke tulemusi (nt haldusreform ja haldusterritoriaalne reform).

Täna!